

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Høringsuttalelse - NOU 2014:4 - Enklere regler - bedre anskaffelser

1. Innledning

Forenkling av offentlig regelverk er et svært viktig mål for Bedriftsforbundet og vi er positiv til en rekke av de forslag som fremmes i utredningen, blant annet egenerklæring for dokumentasjon og bruk av IKT. Vi anser likevel en del av forslagene fra utvalget direkte skadelige. Blant annet skyldes dette at de ikke tar tilstrekkelig hensyn til at flertallet av norske virksomheter er små og mellomstore bedrifter og svekker konkurransen. På kort og lengre sikt vil flere av forslagene derfor kunne medføre dårligere bruk av offentlige ressurser, færre tilbydere og dyrere og dårligere innkjøp. Dessuten ser vi en fare for makelighet, korrupsjon, kameraderi og at det tas utenforliggende hensyn.

Vi mener kostnadene knyttet til dagens prosedyrer er overdrevet. Vi mener den største kostnaden i anskaffelsesprosessene er svak kunnskap, manglende forarbeid, tidvis omfattende krav til dokumentasjon, kvalifikasjonskrav som til dels brukes feil og at det bør brukes mer funksjonskontrakter og oppdeling i kombinasjon med bedre støtteverktøy.

Bedriftsforbundet er spesielt opptatt av:

- At livssyklus kostnader i større grad legges til grunn i store anskaffelser
- Antallet såkalte ikke-anskaffelsesfaglige hensyn som kan vektlegges bør ikke utvides
- Å opprettholde protokollplikten fra 100.000 til nasjonal terskelverdi
- At anbudskonkurransen består som konkurranseform
- Forutberegnelighet og gjennomsiktighet

2. Bedriftsforbundets nærmere syn på forslagene

2.1 Formål og grunnleggende prinsipper

Bedriftsforbundet er positiv til utvalgets forslag om å klargjøre skillet mellom hva som er formålet med regelverket, og hva som er virkemidlene for å oppnå dette formålet. Konkurransen er kun et virkemiddel for å oppnå formålet om effektiv ressursbruk, og ikke et mål i seg selv. Det finnes

anskaffelser der konkurranse ikke bør brukes fordi det ikke er rasjonelt. Men konkurranse er likevel et så sentralt at det bør inntas i formålsbestemmelsen. Bedriftsforbundet støtter derfor KOFA som foreslår på denne bakgrunn at loven § 1 får følgende formålsangivelse:

§ 1. Formål

Loven og tilhørende forskrifter skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom konkurranse om offentlige kontrakter.

Bedriftsforbundet er også mot å ta ut to av de mest sentrale grunnprinsippene fra opplistingen i reglene; kravene til forutberegnelighet og etterprøvnbarhet. Av kravet til forutberegnelighet er det i praksis utledet to viktige regler, at leverandørene må kunne forvente at oppdragsgiver opptre i samsvar med det som er skrevet i konkurransedokumentene, og at leverandørene må gis et forsvarlig grunnlag til å inngi tilbud.

I kravet til etterprøvnbarhet ligger det at anskaffelsesprosessen skal dokumenteres skriftlig slik at partene, media, allmenheten, domstolen, klagenemnda og andre i ettertid skal kunne se hva som har foregått. Siden fjerningen av disse to grunnprinsippene ikke er ment å innebære noen realitetsendring, at det vil bli anstrengt å tolke disse reglene inn i de andre grunnprinsippene og at det kan bli usikkerhet om hvilke regler som gjelder dersom disse to grunnprinsippene fjernes, bør disse prinsippene være regelfestet som i dag.

2.2 Ny konkurranseform

Bedriftsforbundet går sterkt imot forslaget om å fjerne muligheten til å bruke den vel etablerte prosedyre med anbudskonkurranse. Vi mener det ikke gir leverandørene forutberegnelighet. Forslaget kan føre til svært urettferdig innkjøpspraksis. Det er en stor fare for at våre medlemmer vil miste tillit til offentlige innkjøpere. Det vil kunne medføre redusert interesse i å levere inn tilbud, med svekket konkurranse og dyrere og dårligere anskaffelser som resultat. Vi mener det er en fordel med like regler over og under EØS-terskelverdi. Og behov for avklaringer etter at tilbud er levert kan løses uten ny prosedyre. Her har NHO kommet med gode alternative forslag til løsninger som utvalget ikke har utredet, men som departementet kan se på. Karikaturene og harselasen som er fremkommet i en del oppslag i media, blant annet i DN er ikke vanskelig å forstå. Men det er som kjent flere veier til Rom og det er stor forskjell på å barbere seg og å skjære av seg haken.

2.3 Konkrete anskaffelser som er unntatt EUs nye anskaffelsesdirektiv

Bedriftsforbundet deler utvalgets prinsipielle syn om at de kontrakter som er unntatt fra direktivet, heller ikke bør være regulert i forskriften eller loven. Bedriftsforbundet er også enig i at det likevel er grunn til å la de grunnleggende prinsippene få anvendelse på advokatbistand i

2.9 Terskelverdi

Bedriftsforbundet foreslår å videreføre dagens nasjonale terskelverdi.

2.11 Ikke-anskaffelsesfaglige hensyn

Bedriftsforbundet går mot å ta inn nye ikke-anskaffelsesfaglige hensyn. Det vil kunne føre til svekket deltakelse og svekket konkurranse fordi arbeidet med å lage tilbud blir for omfattende. Og økt bruk av lærlinger kan ikke forventes gjennom å stille krav i offentlige anbud, dersom Stortinget ikke bevilger økte midler i lærlingtilskuddet. En lang rekke offentlige målsettinger som man ikke prioriterer opp i budsjettet kan tenkes tatt inn i anbudskrav, hvis man går videre på den galeien.

2.12 Alternativt regelsett —et minimumsregelverk

Det er vår oppfatning at dette ikke innebærer god nok veiledning, dermed ikke noen reell forenkling for brukerne av reglene og det kan derfor ikke støttes. Det blir rett og slett for usikkert og uforutsigbart.

Oslo, den 28. oktober 2014

Med vennlig hilsen
Bedriftsforbundet

Lars-Erik Sletner
Adm. direktør

Eirik Kollerøy
Direktør for næringspolitikk og kommunikasjon